LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO
Į S A K Y M A S

DĖL PLUOŠTINIŲ KANAPIŲ AUGINIMO PRIEŽIŪROS IR TIEKIMO RINKAI KONTROLĖS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2013 m. gruodžio 19 d. Nr. 3D-867
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos pluoštinių kanapių įstatymo (Žin., 2013, Nr. 61-3025) 3 straipsniu:

1. T v i r t i n u Pluoštinių kanapių auginimo priežiūros ir tiekimo rinkai kontrolės tvarkos aprašą (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad įsakymas įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS VIGILIJUS JUKNA

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2013 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 3D-867

PLUOŠTINIŲ KANAPIŲ AUGINIMO PRIEŽIŪROS IR TIEKIMO RINKAI KONTROLĖS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pluoštinių kanapių auginimo priežiūros ir tiekimo rinkai kontrolės tvarkos aprašas (toliau – aprašas) parengtas įgyvendinant Lietuvos Respublikos pluoštinių kanapių įstatymo (Žin., 2013, Nr. 61-3025) (toliau – Įstatymas) 3 straipsnio nuostatas bei vadovaujantis 2008 m. birželio 6 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 507/2008, nustatančiu išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1673/2000 dėl bendro pluoštinių linų ir kanapių rinkų organizavimo taikymo taisykles (OL 2008 L 149, p. 38), 2009 m. sausio 19 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 73/2009, nustatančiu bendrąsias tiesioginės paramos schemų ūkininkams pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančiu tam tikras paramos schemas ūkininkams, iš dalies keičiančiu reglamentus (EB) Nr. 1290/2005, (EB) Nr. 247/2006, (EB) Nr. 378/2007 ir panaikinančiu reglamentą (EB) Nr. 1782/2003 (OL 2009 L 30, p. 16), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. rugsėjo 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 929/2013 (OL 2013 L 255, p. 5), 2009 m. spalio 29 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1120/2009, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009, nustatančio bendrąsias tiesioginės paramos schemų pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančio tam tikras paramos schemas ūkininkams, III antraštinėje dalyje numatytos bendrosios išmokos schemos taikymo taisyklės (OL 2009 L 316, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. gegužės 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 426/2013 (OL 2013 L 127, p. 17), 2009 m. lapkričio 30 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1122/2009, nustatančiu išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009 įgyvendinimo taisykles, susijusias su kompleksiniu paramos susiejimu, moduliavimu ir integruota administravimo ir kontrolės sistema pagal tame reglamente numatytas ūkininkams skirtas tiesioginės paramos schemas, ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 įgyvendinimo taisykles, susijusias su kompleksiniu paramos susiejimu pagal vyno sektoriui numatytą paramos schemą (OL 2009 L 316, p. 65), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. gegužės 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 426/2013 (OL 2013 L 127, p. 17).

2. Šis aprašas nustato pluoštinių kanapių, kurių augaluose tetrahidrokanabinolio (toliau – THC) kiekis ne didesnis kaip 0,2 procento, auginimo ir tiekimo rinkai kontrolės reikalavimus. Aprašas netaikomas pluoštinių kanapių gaminiams.

3. Pagrindinės šiame apraše vartojamos sąvokos:

Deklaruotas pluoštinių kanapių sandėlis (toliau – deklaruotas sandėlis) – sandėlis, kuriame numatoma saugoti pluoštinių kanapių produktus ir apie kurį oficialiai pranešama Valstybinei augalininkystės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos.

Pluoštinių kanapių augintojas (toliau – augintojas) – žemės ūkio valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio valdų ir kaimo verslo registre įregistravęs fizinis ar juridinis asmuo, auginantis pluoštines kanapes ir teisės aktų nustatyta tvarka teikiantis duomenis apie jų auginimą.

Pluoštinių kanapių gaminiai – iš pluoštinių kanapių produktų pagaminti gaminiai, jų gamybos šalutiniai produktai ar iš šalutinių produktų pagaminti gaminiai, taip pat pluoštinių kanapių produktų turintys gaminiai.

Pluoštinių kanapių maisto produktai – maistui skirti pluoštinių kanapių produktai, iš jų pagaminti ar jų turintys maisto produktai.

Pluoštinių kanapių pašaras – gyvūnams šerti skirti pluoštinių kanapių produktai, iš jų pagamintas ar jų turintis pašaras ar jaukas.

Pluoštinių kanapių produktai – žaliavinės pluoštinių kanapių dalys (žaliavinės ar mirkytos kanapės, šiaudeliai, sėjai neskirtos pluoštinių kanapių sėklos), skirtos perdirbti arba vartojamos neperdirbtos, ir pluoštinių kanapių sėkla.

Pluoštinių kanapių produktų tiekėjas – fizinis ar juridinis asmuo arba kita organizacija, tiekiantys rinkai pluoštinių kanapių produktus.

Kitos apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Įstatyme ir kituose teisės aktuose.

II. REIKALAVIMAI AUGINTOJAMS

4. Augintojai, laikydamiesi Įstatymo 3 straipsnio 2 dalies nuostatų, privalo:

4.1. iki einamųjų metų birželio 1 d. Valstybinei augalininkystės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – VAT) pateikti Pranešimą apie numatomas auginti pluoštines kanapes pagal šio aprašo 1 priede pateiktą formą;

4.2. iki einamųjų metų birželio 15 d. pateikti VAT Pranešimą apie pasėtų pluoštinių kanapių plotus pagal šio aprašo 2 priede pateiktą formą;

4.3. ne vėliau kaip per septynias dienas nuo pluoštinių kanapių žydėjimo pradžios pateikti VAT Pranešimą apie pluoštinių kanapių žydėjimo pradžią, nurodytą šio aprašo 3 priede ir laisvos formos prašymą dėl mėginių paėmimo THC kiekiui nustatyti;

4.4. sėti tik reglamento (EB) Nr. 1120/2009 10 straipsnio nuostatas atitinkančių veislių pluoštines kanapes, kurių augaluose THC kiekis ne didesnis kaip 0,2 proc., atitinkančias tiesioginių išmokų skyrimo Lietuvoje sąlygas;

4.5. sėti tik sertifikuotą sėklą, kuri turi atitikti Privalomuosius aliejinių ir pluoštinių augalų sėklų kokybės reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 381 (Žin., 2001, Nr. 4-107; 2009, Nr. 76-3138; 2010, Nr. 96-4994);

4.6. nepriklausomai nuo to, ar pretenduos į paramą, deklaruoti pluoštinių kanapių pasėlius pagal Tiesioginių išmokų už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus administravimo bei kontrolės taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu, paraiškoje pateikiant reglamento (EB) Nr. 1122/2009 13 straipsnio 1 dalyje nurodytus duomenis;

4.7. iki einamųjų metų rugsėjo 1 d. informuoti VAT apie sandėlius, kuriuose numatoma laikyti ir iš kurių numatoma realizuoti pluoštinių kanapių produktus, taip pat teisinės registracijos dokumentų ir (ar) sutarčių, pagal kurias augintojas naudojasi sandėliais (kai sandėliai nėra augintojo nuosavybė), kopijas;

4.8. laikyti pluoštinių kanapių produktus tik deklaruotuose sandėliuose;

4.9. jei pluoštinių kanapių šiaudeliai bus paliekami klojėti arba bus laikomi per žiemą nenuimti laukuose, iki einamųjų metų rugsėjo 1 d. informuoti apie tai VAT, nurodant jų klojėjimo ir lauko vietovės adresą;

4.10. pildyti Įsigytos pluoštinių kanapių sėklos, užsėtų plotų ir derliaus registracijos žurnalą pagal šio aprašo 4 priede pateiktą formą, nurodant operacijos eilės numerį, įsigytos sėklos įsigijimo dokumento pavadinimą, datą ir numerį, siuntos numerį, veislės pavadinimą ir kilmės šalį, sėklos svorį (kg), sėjos datą, išsėtos sėklos svorį (kg), užsėtą plotą (ha), sėjos vietą, nurodant užsėtų laukų vietoves, sklypo numerį, nepanaudotos sėklos likučio svorį (kg), nuimto sėklų derliaus svorį (kg), nuimtų šiaudelių svorį (kg), sandėliavimo vietą (deklaruotų sandėlių adresą, klojėjimo adresą, jei produkcija palikta klojėti ar lauko vietovės adresą, jei derlius nebuvo nuimtas). Kiekvienos operacijos pabaigoje pasirašo žurnalą pildęs asmuo. Dėl kiekvienos siuntos pildoma atskira eilutė. Pradedant pildyti nurodoma žurnalo pildymo pradžios data,

pabaigus pildyti visą žurnalą, nurodoma pildymo pabaigos data. Pabaigus pildyti žurnalą, pasirašo atsakingas asmuo. Žurnalas saugomas 2 metus nuo jo užpildymo pabaigos;

4.11. pildyti Tiekiamų rinkai pluoštinių kanapių produktų registracijos žurnalą (toliau – produktų registracijos žurnalas) pagal šio aprašo 5 priede pateiktą formą, nurodant operacijos eilės numerį paruoštų tiekti rinkai produktų pavadinimus ir jų svorį, įsigijimo būdą (gauta iš savo ūkyje išauginto derliaus ar įsigyta), įsigijimo ar produkto gavimo datą, pagaminto gaminio pavadinimą, jo siuntos numerį ir kiekį (kg, l ar vnt.), parduoto ar kitaip patiekto rinkai produkto arba gaminio sąskaitos numerį, jo svorį (kg), tūrį (l) ar vienetų skaičių, įsigijusio asmens rekvizitus (pavardę, vardą, juridinio asmens pavadinimą ir adresą bei sunaudotų savoms reikmėms produkto / gaminio pavadinimą ir jo svorį (kg), tūrį (l) ar vienetų skaičių. Kiekvieno produkto / gaminio pildoma atskira eilutė. Užbaigus kiekvieną operaciją pasirašo už žurnalo pildymą atsakingas asmuo. Pradedant pildyti nurodoma žurnalo pildymo pradžios data, pabaigus pildyti visą žurnalą, nurodoma pildymo pabaigos data. Pabaigus pildyti žurnalą, pasirašo atsakingas asmuo. Žurnalas saugomas 2 metus nuo jo užpildymo pabaigos.

5. Dauginti pluoštinių kanapių sėklą gali tik dauginamosios medžiagos tiekėjai, atestuoti pagal Dauginamosios medžiagos tiekėjų atestavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. 266 (Žin., 2002, Nr. 79-3349; 2010, Nr. 99-5143).

III. PLUOŠTINIŲ KANAPIŲ PASĖLIŲ AUGINIMO PRIEŽIŪRA

6. Pluoštinių kanapių pasėlių auginimo priežiūrą, vadovaudamasi Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies nuostatomis, vykdo VAT.

7. VAT, gavusi pranešimą iš augintojo apie numatomas auginti pluoštines kanapes, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų vietoje patikrina:

7.1. pluoštinių kanapių sėklos veislės ir kokybės patvirtinimo dokumentus;

7.2. pluoštinių kanapių sėklos pakuotės etiketes.

8. Patikrinus pateiktą informaciją, surašomas patikros aktas pagal šio aprašo 6 priedo formą.

9. VAT, gavusi šio aprašo 4.3 punkte nurodytą pranešimą, praėjus 20 dienų nuo pluoštinių kanapių žydėjimo pradžios, bet ne vėliau kaip iki 10 dienos po žydėjimo pabaigos privalo paimti po atskirą kiekvienos auginamos veislės mėginį iš kiekvieno augintojo deklaruoto pluoštinių kanapių lauko ir pristatyti mėginius Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto (toliau – NMVRVI) laboratorijai THC kiekiui nustatyti, Tetrahidrokanabinolio kiekio nustatymo, tiriant pluoštinių kanapių mėginius, metodikoje (toliau – metodika) nustatyta tvarka.

10. Priklausomai nuo veislės savitumo, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – ministerija) sprendimu, iš laukų, kuriuose auginamos tam tikros veislės pluoštinės kanapės, mėginiai THC kiekiui nustatyti gali būti paimami nuo 1 iki 20 pluoštinių kanapių žydėjimo dienos.

11. VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras iki einamųjų metų liepos 1 d. turi pateikti VAT duomenis apie deklaruotus pluoštinių kanapių pasėlių plotus, detalizuotus pagal kiekvieną kanapių augintoją.

12. Gavusi šio aprašo 11 punkte nurodytą informaciją, VAT sutikrina duomenis ir, nustačiusi pluoštinių kanapių pasėlių plotus, apie kuriuos nebuvo pranešta šio aprašo 4.2 punkte nustatyta tvarka, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo nustatymo momento patikrina augintoją ir pritaiko Administracinių teisės pažeidimų kodekso (Žin., 1985, Nr. 1-1; 2013, Nr. 62-3061) (toliau – ATPK) 107^5 straipsnyje nurodytą nuobaudą už įpareigojimų nesilaikymą, įpareigoja jį teikti informaciją apie pluoštinių kanapių žydėjimą ir vykdyti tolesnius šio aprašo 4 punkto reikalavimus.

13. VAT iki einamųjų metų liepos 15 d. Policijos departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau –

Policijos departamentas) pateikia apibendrintą informaciją apie pluoštinių kanapių pasėlius ir augintojus, nurodydama fizinio asmens vardą, pavardę arba juridinio asmens pavadinimą asmens / įmonės kodą, adresą, telefono numerį, el. pašto adresą, pasėlių plotą, vietą (savivaldybė, seniūnija, kaimas) ir žemės ūkio valdos numerį.

IV. THC KIEKIO KANAPĖSE NUSTATYMAS, KONTROLĖ IR INFORMAVIMAS

14. THC patikra pluoštinėse kanapėse vykdoma vadovaujantis reglamento (EB) Nr. 1122/2009 40 straipsnyje nustatyta tvarka.

15. NMVRVI, vadovaudamasis reglamento (EB) Nr. 1122/2009 I priede nurodytu THC kiekio pluoštinių kanapių veislėse kiekybinio nustatymo metodu ir metodika, per 20 darbo dienų nuo kiekvieno mėginio sudarymo nustato THC kiekį jame ir tyrimų protokolą su išvada išsiunčia VAT.

16. Jeigu laboratorinių tyrimų rezultatai viršija leistiną 0,2 proc. THC kiekio pluoštinėse kanapėse ribą, VAT ne vėliau kaip per dvi darbo dienas nuo šio aprašo 15 punkte nurodytų tyrimų rezultatų gavimo raštu informuoja ministeriją, Nacionalinę mokėjimo agentūrą prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA) ir Policijos departamentą ir sudaro pakartotinius mėginius THC kiekiui ištirti. Jeigu pluoštinės kanapės augintos laikantis šio aprašo 4.1–4.6 punktų ir įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punkto reikalavimų taikomos reglamento (EB) Nr. 1122/2009 40 straipsnio 2 dalies antrosios pastraipos – 4 dalies pirmosios pastraipos nuostatos.

17. Laboratorinių tyrimų rezultatams viršijus leistiną 0,2 proc. THC kiekio ribą pluoštinėse kanapėse, augintose laikantis šio aprašo 4.1–4.6 punktuose ir įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punkto reikalavimų, ministerija, reglamento (EB) Nr. 1122/2009 40 straipsnio 2 dalies antrosios pastraipos nustatyta tvarka apie tai informuoja Europos Komisiją (toliau – EK).

18. Šio aprašo 17 punkte nurodytu atveju visų tam tikros veislės pluoštinių kanapių mėginių THC kiekio vidurkiui viršijus nustatytą 0,2 proc. ribą, tai veislei taikomos reglamento (EB) Nr. 1122/2009 40 straipsnio 3 dalyje nurodytos procedūros:

18.1. vadovaujantis reglamento (EB) Nr. 1122/2009 40 straipsnio 3 dalies pirmojoje pastraipoje nurodytomis sąlygomis kitais metais, po to, kai tam tikros veislės pluoštinėse kanapėse buvo nustatytas didesnis nei 0,2 proc. THC kiekis, VAT taiko reglamento (EB) Nr. 1122/2009 I priedo B dalies procedūrą ir reglamento (EB) Nr. 1122/2009 40 straipsnio 4 dalies pirmojoje pastraipoje nustatytas sąlygas;

18.2. antrus metus iš eilės nustačius didesnį THC kiekį, ministerija, vadovaudamasi reglamento (EB) Nr. 1122/2009 40 straipsnio 3 dalies antros pastraipos nuostatomis, oficialiu raštu kreipiasi į EK prašydama uždrausti tiekti rinkai tos veislės sėklą ir sėjai neskirtas sėklas.

19. Augintojas už mėginių ėmimą ir THC kiekio ištyrimą atsiskaito su VAT pagal žemės ūkio ministro įsakymu ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) direktoriaus įsakymu patvirtintus įkainius metodikoje nustatyta tvarka.

20. Ne vėliau kaip iki einamųjų prekybos metų rugsėjo 15 d. VAT pateikia ministerijai ataskaitą apie nustatytus THC kiekius (toliau – ataskaita).

21. Ataskaitoje nurodoma kiekvienos pluoštinių kanapių veislės atskirai:

21.1. laukas, iš kurio buvo paimtas mėginys;

21.2. atliktų tyrimų skaičius;

21.3. THC kiekio tyrimų rezultatai, atskirai nurodomi kiekvieno mėginio, viršijusio leistiną THC ribą, rezultatai.

V. TIEKIMO RINKAI REIKALAVIMAI

22. Tiekiami rinkai pluoštinių kanapių produktai turi atitikti Įstatymo 4 straipsnio nuostatų reikalavimus.

23. Pluoštinių kanapių produktų tiekėjai turi būti įtraukti į VAT administruojamą Pluoštinių kanapių produktų tiekėjų sąrašą (toliau – sąrašas), suteikiant jiems unikalų numerį.

24. Tiekiamų rinkai pluoštinių kanapių produktų, maisto produktų ir (ar) pašarų etiketėje arba lydimuosiuose dokumentuose turi būti nurodytos jų sudedamosios dalys.

25. Pluoštinių kanapių maisto produktas ir pluoštinių kanapių pašaras turi atitikti Lietuvos Respublikos galiojančius maisto ir pašarų tiekimą rinkai reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, o jų tiekėjai laikytis maistui ir pašarams nustatytų teisės aktų reikalavimų.

26. Pluoštinių kanapių produktų tiekėjai privalo:

26.1. prieš tiekdami rinkai pluoštinių kanapių produktus, išskyrus pluoštinių kanapių maisto produktus ar pluoštinių kanapių pašarus, informuoti VAT apie ketinamus įsivežti produktus, nurodant produktų pavadinimą, kiekį ir tiekimo rinkai tikslą;

26.2. pildyti šio aprašo 5 priede nurodytą produktų registracijos žurnalą, nurodant duomenis šio aprašo 4.11 punkte nustatyta tvarka;

26.3. kontrolės metu pareigūnams pateikti NMVRVI, jei pluoštinių kanapių produktai gauti iš Lietuvos Respublikoje išaugintų pluoštinių kanapių, ar kitos šalies atsakingosios institucijos, jei produktai gauti iš Europos Sąjungos valstybėse narėse išaugintų pluoštinių kanapių ar importuojami iš trečiųjų šalių, išduotą pažymą, kuria įrodoma, kad pluoštinių kanapių produktai gauti iš kanapių veislių, kuriose THC kiekis neviršija 0,2 proc.

VI. TIEKIMO RINKAI KONTROLĖ

27. VAT vykdo pluoštinių kanapių produktų kontrolę, tikrindama jų lydimuosius dokumentus ir registracijos žurnalus.

28. VMVT tikrina pluoštinių kanapių maisto produktų ir pluoštinių kanapių pašarų lydimuosius dokumentus ir jų ženklinimą.

29. Tiekiamų rinkai produktų patikros vykdomos jų sandėliavimo, perdirbimo, didmeninės ir mažmeninės prekybos vietose.

30. VAT pareigūnai pagal kompetenciją pluoštinių kanapių produktų kontrolę vykdo tikrindami jų lydimuosius dokumentus, šio aprašo 26.3 punkte nurodytas pažymas ir šio aprašo 5 priede nurodyto produktų registracijos žurnalo įrašus, vadovaudamiesi VAT direktoriaus patvirtinta tvarka. VMVT pareigūnai maisto produktų bei pašarų, pagamintų iš pluoštinių kanapių produktų, patikras vykdo vadovaudamiesi oficialiai patvirtintomis maisto ir pašarų kontrolės procedūromis.

31. Pluoštinių kanapių produktų tiekėjai patikros metu privalo VAT ir VMVT pareigūnams pateikti:

31.1. Aprašo 26.3 punkte nurodytos atsakingosios institucijos išduotą pažymą, kuria įrodoma, kad pluoštinių kanapių produktai gauti iš kanapių veislių, kuriose THC kiekis neviršija 0,2 proc.;

31.2. ir (arba) lydimuosius dokumentus;

31.3. šio aprašo 5 priede nurodyto produktų registracijos žurnalo įrašus.

VII. ATSAKOMYBĖ

32. Asmenys, pažeidę šio aprašo reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

_____